

PLAATS

Roosevelt Study Center, Abdij 8, Middelburg.

KOSTEN

Kosten € 25 (inclusief koffie, lunch en borrel)
contant te voldoen tijdens het congres.

AANMELDING

PER POST, TELEFOON OF MAIL VÓÓR 18 APRIL 2008:

Roosevelt Study Center, 4331 BK Middelburg
tel. 0118-631590, rsc@zeeland.nl
Info: <http://www.roosevelt.nl/en/>

ROUT**EBESCHRIJVING**

<http://www.roosevelt.nl/en/>

A Spiritual Invasion?

*Amerikaanse invloeden op het
Nederlandse christendom*

ROOSEVELT STUDY CENTER
MIDDELBURG

VRIJDAG 25 APRIL 2008

*Dit congres wordt mede mogelijk gemaakt door bijdragen van de
Provincie Zeeland en de
Stichting NieuwZout, Middelburg*

Het Archief- en Documentatiecentrum van de Gereformeerde Kerken te Kampen, het Historisch Documentatiecentrum voor het Nederlands Protestantisme van de Vrije Universiteit Amsterdam en het KNAW-instituut Roosevelt Study Center nodigen u van harte uit voor een congres over de geschiedenis van de Amerikaanse invloeden op het Nederlandse christendom, te houden 25 april 2008 in het Abdijcomplex te Middelburg.

De Amerikaanse invloed op de Nederlandse samenleving betreft niet alleen de politiek, de media en de muziek, maar ook de religie. De populariteit van gospelkoren, de opkomst van megakerken, de EO-jongerendag, televisiedominees en praisebands ontleen hun vorm en inhoud aan Amerikaanse voorbeelden. Dit is geen recent verschijnsel. De Mormonen waren hier al voor 1900 actief, de Pinksterbeweging kreeg hier voor de Tweede Wereldoorlog voet aan de grond. En na de bevrijding in 1945 stroomden niet alleen hulpgoederen uit Amerika naar ons land, maar kwamen ook Amerikaanse evangelisten als Billy Graham naar Europa om het christendom nieuw leven in te blazen en de Amerikaanse evangelische literatuur overspoelde de religieuze boekenmarkt.

Hoe ging die Amerikaanse invasie van het Nederlandse christendom in zijn werk? Was er sprake van een georganiseerde Amerikaanse campagne om de ziel van Europa te veroveren? Hoe bereikt de Amerikaanse invloed Nederland? Welke factoren bevorderden de ontvankelijkheid van Amerikaanse religieuze uitingen? Welke groepen of regio's waren het meest ontvankelijk voor deze beïnvloeding? Ging ze vergezeld van een politieke en/of economische lading? Concreet spitst de aandacht zich op dit congres toe op de aanpassing van Amerikaanse religieuze verschijnselen aan de Nederlandse situatie in boodschap, praktijk, personeel, organisatie, profilering, fondswerving, recrutering van nieuwe leden en propaganda. Hoe moet de invloed van deze stroom aan Amerikaanse producten gewaardeerd worden en wat waren de gevolgen voor het Nederlandse christendom?

Uw aanwezigheid wordt bijzonder op prijs gesteld.

PROGRAMMA

- 9.00 Ontvangst met koffie
- 9.30 Opening door mw. Fieke Smitskamp, voorzitter van de Stichting NieuwZout
- 9.40 De verschuiving van Duitse naar Amerikaanse theologie in Nederland, door George Harinck (Vrije Universiteit Amsterdam (VUA))
- 10.10 De democratisering van de godsdienst in Nederland door Amerikaanse evangelicalen, door Hans Krabbendam (Roosevelt Study Center, Middelburg)
- 10.40 Pauze
- 11.00 De ontvankelijkheid van de Bible Belt voor nieuwe religieuze bewegingen, door Peter Versteeg (VUA)
- 11.30 De Amerikaanse invloed op het creationismedebat in Nederland, door Taede Smedes (Katholieke Universiteit Leuven)
- 12.00 Lunch
- 13.00 De verspreiding van de gospelmuziek in Nederland, door Els Dijkerman (Universiteit Utrecht)
- 13.30 Amerikaanse mediavoorbeelden van de Evangelische Omroep, door Remco van Mulligen (zelfstandig onderzoeker)
- 14.00 Pauze
- 14.30 De Jehova's Getuigen, een Nederlandse variant of een Amerikaans duplicaat? door Henri Knol (zelfstandig onderzoeker)
- 15.00 De positie van de Nederlandse Mormonen, door Hans Noot (Universiteit Tilburg)
- 15.30 Slotforum en afsluiting congres
- 16.00 Opening tentoonstelling Veelstromenland. Kerken en godsdiensten in Zeeland in het Zeeuws Archief, Hofplein 16, Middelburg, met medewerking van het Roosevelt Academy Choir, onder leiding van Tassilo Erhardt
- 16.30 Receptie